

Forord

Gunhild Tomter Alstad, Ann-Kristin Helland Gujord og Toril Opsahl

Eit nytt nummer av *NOA – norsk som andrespråk* ligg føre. Denne gongen kan lesarane sjå fram til å møte tre artiklar med stor tematisk breidd, men òg med nokre koplingspunkt.

Først inviterer Irmelin Kjelaas og Rikke van Ommeren til ei kritisk lesing av formålstekstane i eit utval læreplanar i språk. Det er korleis verdien av fleirspråklegheit vert konstruert i planane, som dei er opptekne av. Læreplanen i morsmål for språklege minoritetar skil seg ut frå dei andre. Der kjem det fram korleis det ikkje berre er *om* og *at* du meistrar fleire språk som er viktig, men *kva for* språk du er fleirspråkleg i. Funna vert drøfta i lys av teori om den lingvistiske marknaden og nyliberalistisk ideologi. Ikkje minst i ein periode som har vore prega av arbeidet med den såkalla fagfornyinga, er det viktig å få ei påminning om at styringsdokument reflekterer og reproducerer overordna ideologiar. Artikkelen «Legitimering av flerspråkligheit. En kritisk diskursanalyse av fire læreplaner i språk» syner korleis dette laget av meining vert konstruert i planane, i form og i innhald.

Ragnar Arntzen og Jannicke Karlsen har skrive artikkelen «Språkressurser, språkvalg og språkskifte: En studie av tospråklige barn fra fem- til tolvårsalder». Her ser dei på språkbruksmønstra til ei gruppe tospråklige barn i eit longitudinelt perspektiv, og avdekkjer korleis bruken av andrespråket norsk vert meir og meir dominant i løpet av dei sju åra dei har undersøkt. Det er særleg i heimen til ungene at det skjer endringar i språkbruksmønstre i perioden, og forfattarane peikar på tydinga foreldrehaldningar har for språkbruksmønstre. Dei peikar òg på at statusen og funksjonen minoritetslevane sitt morsmål har i læreplanane, kan verke inn på språkvala til ungene. Her er det mogeleg å sjå ei kopling til handsaminga av fleirspråklegheit i læreplanverka, som vi kunne lese om i den første artikkelen.

4 Forord

Tospråklegheit og læreplanar er òg til stades i den tredje artikkelen i nummeret, men på eit litt anna plan: Eli Raanes har nemleg bidrege med ein artikkel om eit tema vi sjeldan har fått belyst i tidsskriftet. Ho skriv om Norsk teiknspråk (NTS). Raanes undersøker den fagdidaktiske kompetansen, bakgrunnen og erfaringa til NTS-lærarar, med vekt på undervisning av NTS som andrespråk. Til sist kjem ho med eit innspel til utvikling av utdanningstilboda for framtida. Raanes gir oss innsyn i koplinga mellom språk og identitet blant teiknspråkbrukarar. Ho tilbyr òg ei faghistorisk innramming av statusen til teiknspråkfeltet, som kanskje vil interessere dei av NOA-lesarane som ikkje kjenner teiknspråkfeltet så godt.

Sist i dette nummeret har vi med ei bokmelding. Åshild Næss og Aïda Leistad Thommassen skriv om Olaf Husbys *Innvandrerens morsmål: En ressursbok for lærere* (Fagbokforlaget 2017). Dei ser eit stort potensial i slike utgjevingar, men kjem med fleire kritiske innvendingar som kanskje kan spore til vidare diskusjon om kva for grammatisk tilnærming som høver best i praksisfeltet.

God lesnad!